

ISIRI

15044

1st. Edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۵۰۴۴

چاپ اول

مداخلات پرستاری - استفاده از بالش
دورکننده-آیین کار

**Nursing Interventions – Applying an
Abduction Pillow-Code of practice**

ICS : 11.020

به نام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه* صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست-محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

- 1- International organization for Standardization
- 2 - International Electro technical Commission
- 3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrology Legal)
- 4 - Contact point
- 5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
« مداخلات پرستاری - استفاده از بالش دورکننده-آیین کار »

رئیس:

میرزا بیگی، غضنفر
(کارشناس ارشد کارآفرینی)

دبیر:

سالمی، صدیقه
(کارشناس ارشد آموزش پرستاری)

سمت و / یا نمایندگی

رئیس کل سازمان نظام پرستاری کشور

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاون فنی سازمان نظام پرستاری کشور

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

پروین، لیلی
(کارشناس ارشد پرستاری داخلی-جراحی)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری
کشور

جعفری ، یعقوب
(کارشناس ارشد بیهوشی)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

رضوی ، مریم
(کارشناس پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری
کشور

ریانی ، مسعود
(دکترای پرستاری)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

سنجری ، مهناز
(کارشناس ارشد پرستاری کودکان)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری
کشور

شمسی ، شمس الدین
(کارشناس ارشد پرستاری بهداشت جامعه)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

کیا ، بهدخت
(کارشناس ارشد پرستاری داخلی-جراحی)

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی چالوس

محمودی راد، محمدحسین
(دکترای پرستاری)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری
کشور

مصطفوی، اشرف
(کارشناس ارشد پرستاری بهداشت جامعه)

معاون فرهنگی سازمان نظام پرستاری کشور

نجاتیان، احمد
(کارشناس ارشد بهداشت)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

یگانه، محمد رضا
(کارشناس ارشد پرستاری)

پیش گفتار

استاندارد " مداخلات پرستاری - استفاده از بالش دورکننده-آیین کار " که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط به موجب بند ۵ ماده ۳ قانون سازمان نظام پرستاری مصوب ۸۱/۹/۱۱ مجلس شورای اسلامی توسط سازمان نظام پرستاری تهیه و تدوین شده و در سی و ششمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۸۹/۱۱/۲ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد. منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- ۱- بلک و هوکس . پرستاری داخلی و جراحی . ترجمه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ۱۳۸۵. تهران جامعه نگر ، سالمی .
- ۲ - سازمان نظام پرستاری . استاندارد های خدمات پرستاری . تهران . ۱۳۸۵.

3- Jadith schilling. *Nursing Procedures*. Fifth Edition.2009

4 - Karen,Holland.*Mini Encyclopaedia of nursing*.2005

5 - Smeltzer,Suzanne C.Hinkle,Janice L.Brunner and Suddarth . *Textbook of Medical –Surgical Nursing* .11th Edition,Philadelphia: Lippincott Co.,2010

مداخلات پرستاری - استفاده از بالش دورکننده - آیین کار

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد شناسایی و اجرای اصول کلی مداخلات پرستاری در استفاده از بالش دورکننده به منظور پیشگیری از چرخش سر استخوان ران (فemor) به داخل و نمایش طرح گام به گام این خدمت جهت بهبود کیفیت کار، پیشگیری از خطاهای احتمالی و همچنین امکان اجرای یکسان خدمات می باشد.

این استاندارد برای موارد زیر کاربرد دارد:

الف- در کلیه بخش های اورژانس ، عمومی و تخصصی در صورت نیاز به این خدمت برای ارائه مراقبت های پرستاری یکسان و روشن .

ب- در مراجع قضائی به منظور سندی قیاسی برای بررسی کیفیت اقدامات انجام شده .

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۹، مداخلات پرستاری- شستن دست ها- آیین کار

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۲۲، مداخلات پرستاری- وضعیت دادن به بیمار/ مددجو- قرار دادن بیمار/ مددجو در وضعیت خوابیده به پشت - آیین کار

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و/یا تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۳

پرستار^۱

فردی که موفق به کسب دانشنامه کارشناسی در رشته پرستاری گردیده است .

۲-۳

بیمار^۲

1 - Nurse

2 - Licensed Practical Nurse/LPN

فردی دارای دیپلم بهیاری که تحت نظارت کلی در یک واحد بهداشتی و درمانی در فعالیت های پرستاری همکاری داشته و همچنین ممکن است در زایمان های طبیعی زنان باردار کمک نموده و از مادران و نوزادان مراقبت نمایند.

۳-۳

کمک پرستار^۱

فردی دیپلمه که طی یک دوره آموزشی مرتبط ، آموزش های لازم در زمینه انجام اموری از قبیل اجرای دستورات بهداشتی و درمانی و کمک به پرستاران و بهیاران را فرا گرفته و تحت نظارت کلی این خدمات را در بیمارستان جهت مددجویان / بیماران ارائه می دهد.

۴-۳

مددجو/ بیمار^۲

شخصی که برای دریافت خدمات درمانی به یکی از مراکز بهداشتی / درمانی مراجعه می کند .

۳-۳

سیانوز^۳

رنگ آبی پوست یا غشاء مخاطی که به دلیل کمبود هموگلوبین عروق زیر پوست است.

۴-۳

استخوان ران^۴

فemor

منظور همان استخوان ران است که بلندترین استخوان بدن میباشد.

شکل ۱- استخوان ران

۵-۳

چرخش لگن^۵

گردش لگن در امتداد محور طولی بدن به سمت خارج یا داخل به دلیل اختلال در عملکرد عضلات ناحیه لگن و ران .

-
- 1 - Nurse Assistant
 - 2 - Patient /Client
 - 3 - Cyanosis
 - 4 - Femur
 - 5 - Hip Rotation

این حالت زمانی اتفاق می افتد که بیمار برای مدتی طولانی در بستر خوابیده و عضلات وی دچار اختلال در عملکرد شده باشد .

۶-۳

بالش دور کننده (سه گوش)^۱

بالشی است به شکل مثلث که از مواد پلاستیکی سنگین ساخته شده است و جهت قرار دادن پاها در وضعیت دور از هم در بیمارانی که تحت عمل تعویض مفصل ران قرار گرفته اند، استفاده می شود.

۷-۳

نبض^۲

جهش قابل لمس جریان خون می باشد که در نواحی مختلف بدن قابل لمس است. نبض شاخص جریان خون است.

۴ اهداف مداخله ای

پیشگیری از چرخش سر استخوان ران (فمور) به سمت داخل

۵ حداقل وسایل مورد نیاز

بالش دور کننده

۶ روش انجام کار

۱-۶ بررسی دستور پزشک مبنی بر استفاده از بالش دور کننده

۲-۶ شستشوی دست ها مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۹

۳-۶ انتخاب بالش در اندازه مناسب

۴-۶ تو ضیح مراحل انجام فرآیند به مددجو/ بیمار

۵-۶ قرار دادن مددجو/ بیمار در وضعیت خوابیده به پشت مطابق با استاندارد ملی شماره ۱۵۰۲۲

۶-۶ قرار دادن بالش بین پاهای مددجو/ بیمار

۷-۶ لغزاندن بالش به اطراف دو کشاله ران ، به طوری که با تمام طول پاهای مددجو/بیمار در تماس باشد.

۸-۶ قرار دادن قسمت بالای هر دو پا در کنار بالش

۹-۶ جهت پیشگیری از لیز خوردن بالش، بستن بندهای بالش در صورتیکه بالش بند دار باشد .

۱۰-۶ ارزیابی اندامهای تحتانی بیمار از نظر وجود نبض و عدم سیانوز و رنگ پریدگی و سردی

1 - Wedge/ Abduction Pillow

2- Pulse

۱۱-۶ اشل کردن بند ها در صورت وجود هر یک از علائم فوق .

۱۲-۶ شستشوی دست ها .

۱۳-۶ ثبت کلیه اطلاعات و یافته‌ها شامل :

الف - نوع و اندازه های بالش دورکننده انتخابی

ب - تاریخ و زمان شروع استفاده از بالش

پ - اقدامات انجام شده و مشکلات احتمالی

۷ شرایط انجام کار

۱-۷ دقت و صحت در انجام کار

۲-۷ حفظ حریم و حرمت مددجو/ بیمار

۳-۷ ارائه توضیحات لازم به مددجو/ بیمار در مورد نحوه انجام کار

یادآوری - مدت زمان لازم برای ارائه این خدمت حدود ۱۰ دقیقه است.

۸ شرایط ارائه دهنده خدمت

این فرآیند کار توسط پرستار، بهیار و کمک پرستار و در کلیه بخش ها برای مددجو/ بیمار انجام می گیرد.

پیوست الف
(الزامی)
حقوق مددجو/بیمار

الف-۱ مددجو/ بیمار حق دارد در اسرع وقت درمان و مراقبت مطلوب، مؤثر و همراه با احترام کامل را بدون توجه به عوامل نژادی فرهنگی و مذهبی از گروه درمان انتظار داشته باشد.

الف-۲ مددجو/ بیمار حق دارد محل بستری، پزشک، پرستار و سایر اعضای گروه معالج را در صورت تمایل بشناسد.

الف-۳ مددجو/ بیمار حق دارد در خصوص مراحل تشخیص، درمان و سیر پیشرفت بیماری خود اطلاعات ضروری را شخصاً و یا در صورت تمایل از طریق یکی از وابستگان از پزشک معالج درخواست نماید به طوری که در فوریت‌های پزشکی این امر نباید منجر به تأخیر در ادامه درمان یا تهدید جانی مددجو/ بیمار گردد.

الف-۴ مددجو/ بیمار حق دارد قبل از معاینات و اجرای درمان اطلاعات ضروری در خصوص عوارض احتمالی و یا کاربرد سایر روش‌ها را در حد درک خود از پزشک معالج دریافت و در انتخاب شیوه نهای درمان مشارکت نماید.

الف-۵ مددجو/ بیمار حق دارد در صورت تمایل شخصی و عدم تهدید سلامتی آحاد جامعه طبق موازین قانونی رضایت شخصی خود از خاتمه درمان را اعلام و یا به دیگر مراکز درمانی مراجعه نماید.

الف-۶ مددجو/ بیمار حق دارد جهت حفظ حریم شخصی خود از محرمانه ماندن محتوای پرونده پزشکی، نتایج معاینات و مشاوره‌های بالینی جز در مواردی که براساس وظایف قانونی از گروه معالج استعلام صورت می‌گیرد اطمینان حاصل نماید.

الف-۷ مددجو/ بیمار حق دارد از رازداری پزشک و دیگر اعضای تیم معالج برخوردار باشد لذا حضور بالینی افرادی که مستقیماً در روند درمان شرکت ندارند موقوف به کسب اجازه بیمار خواهد بود.

الف-۸ مددجو/ بیمار حق دارد از دسترسی به پزشک معالج و دیگر اعضای اصلی گروه معالج در طول مدت بستری، انتقال و پس از ترخیص اطمینان حاصل نماید.

الف-۹ مددجو/ بیمار حق دارد با کسب اطلاع کامل از نوع فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی بیمارستان که بر روند سلامتی و درمان او مؤثرند تمایل و رضایت شخصی خود به مشارکت درمانی را اعلام و یا در مراحل مختلف پژوهش از ادامه همکاری خودداری نماید.

الف-۱۰ مددجو/ بیمار حق دارد در صورت ضرورت اعزام و ادامه درمان در سایر مراکز درمانی، قبلاً از مهارت گروه معالج، میزان تعرفه‌ها و پوشش بیمه‌های خدمات در مرکز درمانی مقصد مطلع گردد.